

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 grudnia 2018 roku (Znak: ENP/6/053006696) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23.10.2019 r. ponownie ustalił emeryturę B. S. od 1.10.2019 r.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 14872,53 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 169302,48 zł
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 239,50 m-cy
- wyliczona kwota emerytury zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wynosi 769,00 zł (14872,53 zł + 169302,48 zł) / 239,50 m-cy

/ decyzja k. 65 akt ZUS wyjaśnienie nieścisłości treści decyzji mail k. 76 akt ZUS/

Odwołanie od wskazanej decyzji w dniu 31/-1.2020 r. wniosła B. S. domagając się jej zmiany. W uzasadnieniu swego stanowiska podniosła, iż ZUS w jej sprawie wydawał kolejno kilka decyzji w których w sposób zupełnie różny i niejednolity ustalał jej okresy składkowe i nieskładkowe:

1. W decyzji z dnia 08-12-2010r. - ustalono, iż mam 19 lat 28 dni, tj.228 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych, oraz 4 lata 3 miesiące i 22 dni tj. 51 miesięcy nieskładkowych,
2. W decyzji z dnia 19-12-2019r. - ustalono iż ma 18 lat 11 miesięcy 26 dni tj. 228 okresów składkowych i 4 lata 3 miesiące 22 dni okresów nieskładkowych tj. 51 miesięcy.

Zmniejszono zatem ilość okresów nie dając żadnego wyjaśnienia przyczyny zmniejszenia. Ubezpieczona podniosła iż zwróciła się do ZUS z wnioskiem o szczegółowe wyjaśnienie oraz o przesłanie wyjaśnienia przed upływem terminu odwołania ,jednak nie otrzymała odpowiedzi. Niezbędnym jest zatem przedstawienie dokładnego wyliczenia wszystkich okresów składkowych i nieskładkowych przyjętych do wyliczenia świadczenia oraz wskazania czy do emerytury zostały doliczone okresy sprawowania opieki nad czwórką jej dzieci oraz wskaźnika związanego z urodzeniem czwórki dzieci. Do odwołana wnioskodawczyni załączyła kopie aktów urodzenia ww.

/ odwołanie k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wyjaśniając iż zaskarżona decyzją przeliczył B. S. emeryturę powszechną, poczynając od 1.10.2019 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek - podstawa prawna: ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 j.t.). Zakład podjął wypłatę emerytury powszechnej, do której uprawnienia ustalono mocą decyzji z 8.12.2010 r., znak: ENM/6/053006696, ponieważ emerytura ustalona w oparciu o art.26 powołanej ustawy, aktualnie okazała się świadczeniem bardziej korzystnym od emerytury, której wysokość ustalono w oparciu o art.183 powołanej ustawy o emeryturach rentach z FUS. Zakład wskazał iż jedynie w wyniku błędu pisarskiego w zaskarżonej decyzji oraz w aktualnej decyzji dotyczącej emerytury mieszanej z dnia 19.12.2019 r. znalazły się nieprawidłowe dane dotyczące kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji oraz kwoty zwaloryzowanego kapitału

początkowego które odpowiednio wynosić powinny 14872,53 zł i 169302,48 zł, przy czym powyższe pozostaje bez wpływu na kwotę przyznanego wnioskodawczyni świadczenia.

Odnosząc się do zgłoszonych w odwołaniu żądań organ wskazał, iż wymaga to również uwzględnienia

- decyzji z 19.12.2019 r., znak: ENM/6/053006696, której wysokość świadczenia ustalono w oparciu o art.183 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

- decyzji z 18.12.2019 r., znak: (...) - 2010 o ponownym ustaleniu kapitału początkowego.

Decyzją z 19.12.2019 r., znak: ENM/6/053006696, po rozpatrzeniu wniosku z 23.10.2019 r. ZUS przeliczył B. S. emeryturę, której wysokość ustalono w oparciu o art.183 wymienionej ustawy i świadczenie to okazało się mniej korzystne dla wnioskodawczyni od świadczenia ustalonego w oparciu o art.26 ustawy, wobec czego jego wypłata uległa zawieszeniu. Dotychczas, korzystniejszym rozwiązaniem dla wnioskodawczyni była emerytura, której wysokość ustalono w oparciu o art.183 ustawy, niż stosownie do art.26 ustawy.

Wyżej wymienioną decyzją Zakład uwzględnił wnioskodawczyni 18 lat 11 miesięcy 26 dni, tj. 227 miesięcy okresów składkowych i 4 lata 3 miesiące 22 dni, tj. 51 miesięcy okresów nieskładkowych. Emerytura obliczona została w oparciu o art.183 w związku z art.87 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy której staż pracy od 1.01.1999 roku został uwzględniony z zastosowaniem proporcji, bowiem przy obliczaniu okresów składkowych przypadających po dniu wejścia w życie ustawy dla celów podwyższenia emerytury do kwoty świadczenia minimalnego miesiące, w których składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe były obliczone od podstawy wymiaru niższej od kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników, uwzględnia się w części odpowiadającej proporcji tej podstawy do kwoty minimalnego wynagrodzenia (art.87 ustawy). Po zastosowaniu powyższej zasady, w decyzji z 19.12.2019 r ZUS uwzględnił w stażu pracy wskazany wcześniej wymiar okresów składkowych i nieskładkowych, co dało podstawę do podwyższenia emerytury do kwoty minimalnej. W stosunku do osoby B. S. staż pracy został zweryfikowany „z urzędu” od 1 marca 2017 roku, ponieważ od tej daty obowiązywała minimalna kwota świadczenia w wysokości 1100,00 zł brutto, gdy świadczeniobiorca miał udowodnione - w przypadku kobiet -20 lat łącznego stażu pracy. Staż pracy wyliczany był z zastosowaniem proporcji - do tych spraw nie były wydawane decyzje (K.73- K.75 pliku emerytalnego).

Decyzją z 8.12.2010 r., znak: ENM/6/053006696, po rozpatrzeniu wniosku z 28.10.2010 r., przy ustalaniu wysokości emerytury ZUS uwzględnił wnioskodawczyni 19 lat 28 dni okresów składkowych i 4 lata 3 miesiące 22 dni okresów nieskładkowych (Vide: karta przebiegu zatrudnienia z 10.12.2010 r. - K.19). W wyżej wymienionej decyzji wykazany został staż pracy we wskazanym powyżej wymiarze, ponieważ nie została uwzględniona proporcja stażu -proporcja stażu pracy została wykazana w decyzji z 19.12.2019 r. Po zastosowaniu powyższej zasady Zakład uwzględnił do stażu pracy B. S. 18 lat 11 miesięcy i 26 dni okresów składkowych oraz 4 lata 3 miesiące i 22 dni okresów - nieskładkowych, a kwota emerytury została podwyższona do kwoty emerytury najniższej obowiązującej już od 1.03.2017 roku (po wprowadzeniu proporcji stażu). Ewentualna zmiana stażu pracy nie wpływa w żaden sposób na wysokość emerytury z uwagi na fakt jej podwyższenia do kwoty minimalnego świadczenia (Vide: K.73 pliku emerytalnego).

Decyzją z 18.12.2019 r., znak: jak wyżej ZUS ponownie ustalił B. S. wartość kapitału początkowego, który według stanu na dzień 1.01.1999 roku wyniósł 64 810,90 zł. -podstawa prawna: powołana ustawa o emeryturach i rentach z FUS.

Przy obliczaniu kapitału początkowego uwzględniono okresy sprawowania opieki nad dziećmi urodzonymi: 8.08.1976 r. i 13.10.1984 r. - łącznie uwzględniono z tego tytułu okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat 1 miesiąca 22 dni, tj. 25 miesięcy (innymi odpisami skróconymi aktów urodzenia organ rentowy nie dysponował).

Z uwagi na brak oryginalnych skróconych odpisów aktów urodzenia pozostałych dzieci, bądź kopii tychże aktów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez organ rentowy, na etapie postępowania odwoławczego brak było podstaw do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego. Przy odwołaniu z 30.01.2020 roku Pani B. S. załączyła wyłącznie kserokopie odpisów skróconych aktów urodzenia czworga dzieci, w tym dzieci urodzonych: 8.08.1976 r. i 13.10.1984 r..

Uwzględnione przez organ rentowy miesiące składkowe i nieskładkowe mające wpływ na wysokość kapitału początkowego - w stosunku do decyzji z 25.11.2010 r. o ustaleniu kapitału początkowego - kształtują się na takim samym poziomie z tym, że inaczej są liczone okresy nieskładkowe związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi, wobec zmiany w międzyczasie przepisów prawnych rządzących przeliczeniem kapitału początkowego -podstawa prawna: powołana ustawa o emeryturach i rentach z FUS w związku ze zmianami wprowadzonymi od dnia 1.05.2015 roku do wymienionej ustawy, poprzez podjętą ustawę z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.552).

W przedmiotowej sprawie, okresy urlopu wychowawczego, tj. okresy nieskładkowe w wymiarze 25 miesięcy mogły być zatem obliczone po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych z tytułu wychowywania dzieci, wyłącznie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego, natomiast przy obliczaniu wysokości emerytury, okresy nieskładkowe z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi są obliczane jak pozostałe okresy nieskładkowe, a mianowicie po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Przy ustalaniu wartości kapitału początkowego nie uwzględnia się okresów pracy w gospodarstwie rolnym/okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników, w oparciu o brzmienie art.174 ust.2 powołanej ustawy emerytalno-rentowej, który to przepis nie odsyła do art.10 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art.56 tej ustawy.

W materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy, brak jest dokumentów świadczących o pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i jak wskazano, okresy pracy w gospodarstwie rolnym nie zalicza się do wysokości kapitału początkowego.

Okresy takie uwzględnia się natomiast przy emeryturze obliczanej według dotychczasowych zasad - przykładowo w sytuacji, gdy brak jest wymaganego stażu pracy mogącego mieć wpływ na podwyższenie emerytury do minimalnej kwoty (dotyczy okresów składkowych i nieskładkowych, o których mowa w art.6 i art.7 ustawy emerytalno-rentowej); w przedmiotowej sprawie sytuacja taka nie zachodzi.

Organ wskazał też, że pismem z 27.02.2020 roku - w ustosunkowaniu się do wniosku z 3.01.2020 r. - ZUS poinformował B. S. o stanie faktyczno-prawnym dotyczącym:

- uwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych przy ustalaniu wartości kapitału początkowego, z wyszczególnieniem takich okresów oraz okresu nieuwzględnionego,
- zasady ustalenia emerytury powszechnej,
- zasady ustalenia wysokości emerytury stosownie do art.183 w związku z art.87 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego, według stanu na dzień 1.01.1999 roku Zakład przyjął następujące okresy:

- od 3.12.1974 do 14.03.1977: okres składkowy (2 lata 3 miesiące 13 dni),
- od 15.03.1977 do 30.09.1977: urlop wychowawczy (6 miesięcy 17 dni),
- od 1.10.1977 do 1.10.1977: okres składkowy (1 dzień),
- od 2.10.1977 do 02.10.1977: urlop wychowawczy (1 dzień),
- od 3.10.1977 do 13.05.1978: okres składkowy (7 miesięcy i 12 dni),
- od 14.05.1978 do 7.06.1978: urlop wychowawczy (25 dni),

- od 8.06.1978 do 2.07.1979: okres składkowy (1 rok 25 dni),
- od 3.07.1979 do 31.07.1979: urlop wychowawczy (29 dni),
- od 1.08.1979 do 1.03.1982: okres składkowy (2 lata 7 miesięcy 1 dzień),
- od 4.03.1982 do 31.12.1982: okres składkowy (9 miesięcy 28 dni),
- od 12.01.1983 do 31.03.1984: okres składkowy (1 rok 2 miesiące 20 dni),
- od 4.04.1984 do 18.02.1985: okres składkowy (10 miesięcy 15 dni),
- od 19.02.1985 do 31.07.1986: urlop wychowawczy (1 rok 5 miesięcy 10 dni),
- od 1.08.1986 do 31.12.1989: okres składkowy (3 lata 5 miesięcy),
- od 17.01.1990 do 31.08.1990: okres składkowy (7 miesięcy 15 dni),
- od 12.09.1991 do 22.12.1991: okres składkowy (3 miesiące 11 dni),
- od 1.02.1994 do 31.03.1994: okres składkowy (2 miesiące),
- od 1.06.1995 do 30.06.1995: okres składkowy (1 miesiąc),
- od 1.08.1995 do 7.09.1995: okres składkowy (1 miesiąc 7 dni),
- od 1.08.1995 do 7.09.1995: okres nieskładkowy (1 miesiąc 7 dni),
- od 1.09.1998 do 7.11.1998: okres składkowy (2 miesiące 7 dni).

Łącznie staż pracy przyjęty do ustalenia wartości kapitału początkowego wynosi:

- okres składkowy: 14 lat 2 miesiące 28 dni, tj. 170 miesięcy,
- okres nieskładkowy: 1 miesiąc 7 dni, tj. 1 miesiąc (liczony po 0,7% - jak okresy nieskładkowe),
- okres nieskładkowy z tytułu sprawowania opieki nad dziećmi: 2 lata 1 miesiąc 22 dni, tj. 25 miesięcy (liczony po 1,3% - jak okresy składkowe).

Do stażu pracy przy kapitale początkowym nie został uwzględniony okres od 1.07.1995 r. do 31.07.1995 r., tj. okres przebywania na urlopie bezpłatnym.

Podstawa wymiaru kapitału początkowego została ustalona poprzez uwzględnienie przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych, tj. z okresu od 1.01.1974 r. do 31.12.1993 r., ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru 31,51% i kwotą bazową 1220,89 zł. i podstawa wymiaru wyniosła 384,70 zł.

Za okresy nieudokumentowane wysokościami wynagrodzeń przyjęto minimalne wynagrodzenia obowiązujące w sferze gospodarki narodowej i dotyczą one okresów:

- od 3.12.1974 r. do 31.12.1976 r.,
- od 1.01.1977 r. do 14.03.1977 r.,
- od 1.10.1977 r. do 1.10.1977 r.,
- od 3.10.1977 r. do 13.05.1978 r.,

- od 8.06.1978 r. do 2.07.1979 r.,
- od 1.08.199 r. do 1.03.1982 r.,
- od 4.03.1982 r. do 31.12.1982 r.,
- od 12.01.1983 r. do 31.03.1984 r.,
- od 4.04.1984 r. do 18.02.1985 r.,
- od 1.08.1986 r. do 31.12.1989 r..

W konsekwencji brak podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

/ odpowiedź na odwołanie k. 17-21v./

Pismem procesowym z dnia 15.06.2020 organ rentowy wskazał, iż w toku postępowania sądowego wydane zostały przez organ rentowy decyzje:

- z 5.06.2020 r., znak: (...) -2010 o ponownym ustaleniu kapitału początkowego na skutek załączenia do wniosku z 11 marca 2020 roku kart wynagrodzeń i karty zasiłkowej za rok 1982 z tytułu zatrudnienia w Zakładach (...) w okresie od 4.03.1982 r. do 31.12.1982 r.; okres ten jest potwierdzony świadectwem pracy z dnia 5.01.1983 r. i został uwzględniony w sumarycznym stażu pracy - została ponownie ustalona podstawa wymiaru kapitału początkowego i wartość kapitału początkowego uległa podwyższeniu według stanu na dzień 1.01.1999 roku i wyniosła 106 863,79 zł.;

- z 8.06.2020 r., znak: ENM/6/053006606 o przeliczeniu emerytury w sposób mieszany począwszy od 1.03.2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, w oparciu o art.183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 j.t.zm.);

- z 8.06.2020 r., znak: ENP/6/05300696 o przeliczeniu emerytury powszechnej od 1.03.2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, której wysokość została ustalona w oparciu o art.26 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS -emerytura ta jest nadal najkorzystniejsza dla wnioskodawczynie, wobec czego jej wypłata jest realizowana i wyniosła ona po waloryzacji od 1.03.2020 roku kwotę brutto 1645,49 zł..

Organ rentowy wskazał, że poprzez wydanie wyżej wymienionych decyzji, roszczenie podniesione w odwołaniu zostało częściowo zaspokojone.

/ pismo k. 35-36/

Pismem procesowym z dnia 29.06.2020 r. wnioskodawczynie podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w całości podnosząc iż z jednej strony ZUS iż ZUS wskazuje iż nie należy się jej wyższe świadczenie z drugiej otrzymała decyzję z dnia 8.06.2020 r. o przeliczeniu i podwyższeniu świadczenia od której nie składa odwołania.

/ pismo k. 39/

Na rozprawie w dniu 15.09.2020 r. wnioskodawczynie poparła odwołanie i podniosła iż ZUS nadal nie uwzględnił jej wszystkich lat pracy w szczególności umowy o pracę w zakładzie u A. K. (1) w P. przy ul (...) w okresie 1991-1992 co potwierdzają dokumenty (...). Wskazała iż właścicielka zakładu pracy w chwili obecnej działalności nie prowadzi jest na emeryturze.

/ stanowisko procesowe wnioskodawczynie protokół z rozprawy z dnia 15.09.2020 00:02:17-00:07:37/

Pismem procesowym z dnia 10.11.2020 r. organ rentowy wskazał , że do ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczynie uwzględniono okres zatrudnienia w (...) s.c. H. W., W. K. od 19.04.1999 r. do 31.12.2004 r. (w

załączeniu wykaz odprowadzonych składek). Jednocześnie organ rentowy wskazał, że z dokumentów znajdujących się w ZUS nie wynika, aby wnioskodawczyni była zatrudniona w ww. zakładzie w latach 1991-1992, co podnosiła na rozprawie 15.09.2020 r. Płatnik składek w podanym okresie nie zatrudniał pracowników. Konto pracownicze czynne od 3.11.1997 r. (akta ZUS k. 85-86).

/ pismo k. 78/

Pismem procesowym z dnia 8.12.2020 ustanowiony w toku procesu pełnomocnik z urzędu wnioskodawczyni poparł odwołanie od decyzji ZUS II Oddział w Ł. z dnia 18.12. (...). Znak : (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, z dnia 18.12.2019r. Znak : ENM/6/053006696 z dnia 19.12.2019r. Znak : ENM/6/053006696 o przeliczeniu emerytury, decyzji z dnia 19.12.2020r. Znak : ENM/6/053006696 o ponownym ustaleniu wysokości emerytury oraz o ponownym ustaleniu wysokości emerytury i wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i orzeczenie zgodnie z wnioskiem wnioskodawczyni. WW podniósł iż dotychczas nie został zaliczony wnioskodawczym do okresów składkowych okres zatrudnienia w (...) w P. oraz w (...) obecnie LENTEX. Nadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 150% stawki minimalnej powiększonej o należny podatek VAT 23%. ewentualnie o przyznanie wynagrodzenia od Skarbu Państwa - Kasa Sądu Okręgowego w Łodzi za pomoc prawną udzieloną B. S. z urzędu w wysokości 150% stawki minimalnej powiększonej o należny podatek VAT 23%., oświadczając , że te koszty nie zostały pokryte w całości ani w części.

/ pismo k. 86-87/

Na rozprawie w dniu 10.12.2020 r. podtrzymując stanowisko w sprawie wnioskodawczyni wskazała, iż ZUS zaliczył jej wszystkie lata pracy niemniej jednak nie uwzględnił faktycznie otrzymywanych wynagrodzeń w zakładach wskazanych przez pełnomocnika bo pracowała na akordzie. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania nadto oświadczył , że w powyższych zakładach uwzględniono wynagrodzenia z druku RP -7 albo z kart wynagrodzeń.

/stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 10.12.2020 r. 00:01:42-00:17:47/

Na rozprawie w dniu 27 .04.2021 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie zaś wnioskodawczyni wnioskodawczyni podniosła iż w latach 1974,1975,1977 obowiązywała ją stawka akordowa i że jest w posiadaniu dokumentacji której nie uwzględnił z ZUS z której wynika ile zarabiała na akordzie w tym okresie. Pełnomocnik organu rentowego wnosząc o oddalenie odwołania , że karty wynagrodzeń załączone do akt za wskazany okres potwierdzają wysokość zarobków z druków RP-7 brak jest dokumentów potwierdzających stawki zarabiane na akord.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 27.04.2021 00:01:37-00:09:54/

Pismem procesowym z dnia 5.07.2021 organ poinformował, że przy ustalaniu wysokości emerytury wnioskodawczyni został uwzględniony okres zatrudnienia i wynagrodzenie z (...) Zakładów (...) (następca prawny (...) s.a.) od 8.06.1978 r. do 1.03.1982 r. i od 4.04.1984 r. do 31.12.1989 r. Zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z (...) Zakładów (...) r. było składane przez Panią S. wraz z wnioskiem o przeliczenie świadczenia w dniu 11.03.2020 r. i uwzględnione przy naliczaniu kapitału początkowego (akta ZUS plik (...) k. 17, 28-29). Ww. zaświadczenie zostało sporządzone w oparciu o akta osobowe i kartoteki płacowe. Kwestia zatrudnienia w (...)F. została wyjaśniona przez organ rentowy w piśmie procesowym z 10.11.2020 r. Natomiast okresy zatrudnienia w (...), (...) zostały uwzględnione do okresów ubezpieczenia oraz podstawy wymiaru w oparciu o złożone dokumenty (akta ZUS plik (...) k. 43-45).

/ pismo procesowe k. 168/

Na rozprawie w dniu 20 lipca 2020 r. poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 20.07.2020 00:02:29-00:05:58/

**Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:**

Wnioskodawczyni B. S. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 25.11.2010 r. (Znak: (...)-2018) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) i ustalił wnioskodawczyni kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. od 1.01.1980 do 31.12.1989. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 23,21%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 23,21% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww ustawie ( $23,21\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 283,37\ \text{zł}$ ).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 14 lat, 2 miesiące, 28 dni, okresów składkowych oraz 2 lata 2 miesiące i 28 dni okresów nieskładkowych w tym 2 lata 1 miesiąc i 21 dni okresów opieki nad dzieckiem.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 76,84%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 58.866,94 zł.

/ decyzja k. 9-10 akt kapitałowych ZUS/

Decyzją z 8.12.2010 r., znak: ENM/6/053006696, po rozpatrzeniu wniosku z 28.10.2010 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawczyni od dnia 1.10.2010 prawo do emerytury mieszanej obliczonej zgodnie z art. 183 o emeryturach i rentach z FUS gdzie przy ustalaniu wysokości emerytury ZUS uwzględnił ubezpieczonej 19 lat 28 dni okresów składkowych i 4 lata 3 miesiące 22 dni okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia wyniosła 730,46 zł. Emerytura mieszana była wnioskodawczyni wypłacana jako świadczenie korzystniejsze niż emerytura ustalona w oparciu o art.26 ustawy

/ bezsporne , decyzja k. 25 akt ZUS, karta przebiegu zatrudnienia z 10.12.2010 r. - K.19 akt ZUS/.

W dniu 23.10.2019 wnioskodawczyni złożyła wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalno – rentowego.

/ wniosek k. 62/

Decyzją z 18.12.2019 r., ponownie ustalił B. S. wartość kapitału początkowego, który według stanu na dzień 1.01.1999 roku wyniósł 64 810,90 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. od 1.01.1974 do 31.12.1983. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 31,51%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 31,51% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww ustawie ( $31,51\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 384,70\ \text{zł}$ ).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 14 lat, 2 miesiące, 28 dni, okresów składkowych oraz 2 lata 2 miesiące i 29 dni okresów nieskładkowych w tym 2 lata 1 miesiąc i 22 dni okresów opieki nad dzieckiem.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 78,01%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto:

- wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 49 lat

- łączny staż ubezpieczeniowy - wynoszący 16 lat 5 miesięcy i 27 dni.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Przy obliczaniu kapitału początkowego uwzględniono okresy sprawowania opieki nad dziećmi urodzonymi: 8.08.1976 r. i 13.10.1984 r. innymi odpisami skróconymi aktów urodzenia organ rentowy nie dysponował. Uwzględnione przez organ rentowy miesiące składkowe i nieskładkowe mające wpływ na wysokość kapitału początkowego - w stosunku do decyzji z 25.11.2010 r. o ustaleniu kapitału początkowego - kształtowały się na takim samym poziomie z tym, że inaczej wyliczone zostały okresy nieskładkowe związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi, wobec zmiany przepisów prawnych rządzących przeliczeniem kapitału początkowego - ustawa o emeryturach i rentach z FUS w związku ze zmianami wprowadzonymi od dnia 1.05.2015 roku do wymienionej ustawy, poprzez podjętą ustawę z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2015.552).

/ bezsporne decyzja k. 14-16 akt kapitałowych ZUS/

Przy uwzględnieniu tak obliczonego kapitału początkowego wydano zaskarżoną decyzję z dnia 19.12.2019 r. znak (...).

/ decyzja k. 65 akt ZUS wyjaśnienie nieścisłości treści decyzji mail k. 76 akt ZUS/

Nadto kolejną decyzją z 19.12.2019 r., znak: ENM/6/053006696, po rozpatrzeniu wniosku z 23.10.2019 r. przeliczono wnioskodawczyni świadczenie ustalone na podstawie o art.183 ustawy – emeryturę mieszaną. Wyżej wymienioną decyzją Zakład uwzględnił wnioskodawczyni 18 lat 11 miesięcy 26 dni, tj. 227 miesięcy okresów składkowych i 4 lata 3 miesiące 22 dni, tj. 51 miesięcy okresów nieskładkowych. Emerytura obliczona została w oparciu o art.183 w związku z art.87 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy której staż pracy od 1.01.1999 roku został uwzględniony z zastosowaniem proporcji, bowiem przy obliczaniu okresów składkowych przypadających po dniu wejścia w życie ustawy dla celów podwyższenia emerytury do kwoty świadczenia minimalnego miesiące, w których składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe były obliczone od podstawy wymiaru niższej od kwoty minimalnego wynagrodzenia pracowników, uwzględnia się w części odpowiadającej proporcji tej podstawy do kwoty minimalnego wynagrodzenia (art.87 ustawy). W stosunku do osoby B. S. staż pracy został zweryfikowany „z urzędu” od 1 marca 2017 roku, ponieważ od tej daty obowiązywała minimalna kwota świadczenia w wysokości 1100,00 zł brutto, gdy świadczeniobiorca miał udowodnione - w przypadku kobiet -20 lat łącznego stażu pracy. Zmiana stażu pracy nie wpływa w żaden sposób na wysokość emerytury z uwagi na fakt jej podwyższenia do kwoty minimalnego świadczenia. Wysokość świadczenia wyniosła 743,43 zł. W konsekwencji tak ustaloną emeryturę zawieszono jako świadczenie mniej korzystne

/bezsporne, decyzja k. 63-64 akt ZUS informacja k.73- k.75akt ZUS/.

W toku procesu w dniu 11.03.2020 r. wnioskodawczyni wystąpiła do ZUS o przeliczenie świadczenia z uwzględnieniem nowo dostępnych dokumentów potwierdzających okresy zatrudnienia i wysokość otrzymywanych zarobków w tym w Zakładach (...), (...) Zakładach (...) obecnie (...) SA , (...) s.c. H. K. W., W K. s.c, Nadto o zaliczenie do okresu



zatrudnienia pracy w gospodarstwie rolnym rodziców W. i A. P., zaliczenie do okresu mojego zatrudnienia oraz przeliczenie świadczenia, okresów związanych z urodzeniem czwórki moich dzieci: M. K., S. K. (1), A. K. (2), S. K. (2)

/ wniosek . 18 akt Kapitałowych ZUS z Załącznikami k.19-41 akt ZUS/

W wyniku rozpoznania wskazanego wniosku organ rentowy wydał następujące decyzje:

- z 5.06.2020 r., znak: (...) - 2010 o ponownym ustaleniu kapitału początkowego uwzględniając załączone do wniosku z 11 marca 2020 roku karty wynagrodzeń i kartę zasiłkowej za rok 1982 z tytułu zatrudnienia w Zakładach (...) w okresie od 4.03.1982 r. do 31.12.1982 r. (okres potwierdzony świadectwem pracy z dnia 5.01.1983 r. i uwzględniony w sumarycznym stażu pracy). Przy naliczaniu kapitału początkowego uwzględniono też do okresu ubezpieczenia oraz podstawy wymiaru okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) (następca prawny (...) s.a.) od 8.06.1978 r. do 1.03.1982 r. i od 4.04.1984 r. do 31.12.1989 r. w oparciu o złożone zaświadczenia RP-7. W konsekwencji wskazaną decyzją została ponownie ustalona podstawa wymiaru kapitału początkowego, która wyniosła 979,40 zł.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. od 1.01.1980 do 31.12.1989. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 80,22%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 80,22% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną ww ustawie ( $80,22\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 979,40\ \text{zł}$ ).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 14 lat, 2 miesiące, 28 dni, okresów składkowych oraz 6 lat 1 miesiąc i 7 dni okresów nieskładkowych w tym 6 lat okresów opieki nad dziećmi.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 86,66%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 106 863,79 zł.

W decyzji wskazano, że przy ustaleniu kapitału początkowego nie uwzględnia się pracy w gospodarstwie rolnym.

- z 8.06.2020 r., znak: ENM/6/053006606 o przeliczeniu emerytury w sposób mieszany począwszy od 1.03.2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, w oparciu o art.183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2020.53 j.t.zm.). Wysokość świadczenia wyniosła 1121,75 zł. w decyzji stwierdzono iż wskazane świadczenie jest dla ubezpieczonej świadczeniem mniej korzystnym

- z 8.06.2020 r., znak: ENP/6/05300696 o przeliczeniu emerytury powszechnej od 1.03.2020 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury ustalono w oparciu o art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Emerytura wyniosła 1227,67 zł a po waloryzacji od 1.03.2020 roku kwotę brutto 1645,49 zł./

/ decyzja kapitałowa k. 48-56 akt kapitałowych ZUS, zaświadczenie RP-7 k 27 akt kapitałowych, zaświadczenie RP – 7 k. 28-29, wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczenia k. 43-45 akt kapitałowych ZUS decyzja emerytalna k. 80-82 akt ZUS, decyzja emerytalna k. 83-84/

Wnioskodawczyni nie odwoływała się od powyższych decyzji.

/ bezsporne/

W okresie od 3.12.1974 do 01.10.1977 ubezpieczona była zatrudniona w (...) Zakładach (...)

/ bezsporne dokumentacja osobowo płacowa koperta k. 104, /

Za wskazany okres zatrudnienia świetle zaświadczenia o zatrudnieniu wynagrodzeniu z 8.06.2004 oraz dostępnych kart zasiłkowych i kart wynagrodzeń ubezpieczona osiągała następujące zarobki: 1974 – 1003 zł w 1975 r. 40.933,42 zł 1976 -32933,28 zł , 1977 r. 9542,80 zł

/ zaświadczenie RP- 7 w dokumentacji płacowej koperta k. 104/

Karty wynagrodzeń i karty zasiłkowe z lat. 1974-1977 pozostają bez wpływu na wysokość kapitału początkowego i tym samym wysokość emerytury. Wynikające z nich kwoty są zbieżne z kwotami wynikającymi z zaświadczenia RP-7 z 8.06.2004. w 1976 r. w zaświadczeniu RP- 7 nie uwzględniono kwoty zasiłku macierzyńskiego przysługującego za okres 7.08.1976- 10.12.1976 łącznie kwota wynagrodzenia za 1976 r. wynosi (...),38 jednakże powyższa różnica nie ma wpływu na wysokość kapitału początkowego nadal najkorzystniejszy pozostaje wskaźnik podstawy wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1980-1989 wynoszący 80,22 %.

/ hipotetyczne wyliczenie k. 119-125 pismo ZUS k. 118/

W okresie od 8.06.1978 r. do 1.03.1982 r. i od 4.04.1984 r. do 31.12.1989 r. wnioskodawczyni pracowała w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a. Jej wynagrodzenie za wskazany okres określał akord indywidualny tj wskazana stawka godzinowa plus kwota do maksymalnie procentowo zakreślonej premii regulaminowej.

/ bezsporne, świadectwo pracy k. 143-147, k. 15 i k. 21 akt rentowych, dokumentacja osobowa k. 152 -158/

Wynagrodzenie wnioskodawczyni za wskazany okres w świetle zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 21.01.2020 r. i z dnia 25.05.2021 r. kształtowało się następująco w 1978 – 21.681,00, 1979 – 42.547,00, 1980 -70.960,00 ,1981 86.556,00 zł 1982 – 13.8829,00 zł , 1984 161.657,00, 1985 33.118,00 zł, 1986 r. 141.671,00 zł. 1987 304.379,00 zł, 422.479,00 zł, 1988 422,479,00 zł, 1989 1.902,836,00 zł i zostało uwzględnione przy naliczeniu kapitału początkowego

/ zaświadczenie RP – 7 k. 28-29 zaświadczenie RP-7 k. 148-151, decyzja kapitałowa k. 48-56 akt kapitałowych ZUS wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczenia k. 43-45 akt kapitałowych ZUS/

W okresie od 4.03.1982 r. do 31.12.1982 r. ubezpieczona była zatrudniona w Zakładach (...).

/bezsborne, świadectwo pracy k. 36 akt kapitałowych i k. 16 akt rentowych , /

Wynagrodzenie wnioskodawczyni za wskazany okres w świetle zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 8.06.2004 r. kształtowało się następująco w 1974 r. (...), w 1975 r. 40933,42 zł , 1976 r. 32,933,28 zł, 1977 r. 9542,80 zł i zostało uwzględnione przy naliczeniu kapitału początkowego

/zaświadczenie RP- 7 k. 27 akt kapitałowych ZUS decyzja kapitałowa k. 48-56 akt kapitałowych ZUS wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczenia k. 43-45 akt kapitałowych ZUS, dokumentacja płacowa k. 34-38 akt kapitałowych ZUS/

W okresie od 19.04.1999 r. do 31.12.2004 r. wnioskodawczyni była zatrudniona w (...) s.c. H. W., W. K.. Wnioskodawczyni nie była zatrudniona w ww. zakładzie w latach 1991-1992 Płatnik składek w podanym okresie nie zatrudniał pracowników. Konto pracownicze miał czynne od 3.11.1997 r.

/ świadectwo pracy k. 27 akt rentowych, wykaz odprowadzonych składek -79-82 akt ZUS, potwierdzenie ubezpieczenia k. 85-86 akt ZUS raporty miesięczne (...) koperta k. 61 oraz k. 23-26 akt Kapitałowych ZUS/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd czyniąc ustalenia na podstawie art. 235<sup>2</sup> § 1 pkt 5 kpc pominął wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego celem ustalenia prawidłowości obliczenia okresów składkowych i nieskładkowych wyliczenia kapitału początkowego oraz świadczenia emerytalnego jako zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Podnieść należy iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający dla oceny powyższych okoliczności

Podkreślić należy, iż w toku procesu Zakład (...) wydał niekwestionowane przez wnioskodawczynię decyzje z dnia 5.06.2020 r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i dwie decyzje z 8.06.2020 r. o przeliczeniu emerytury a które uwzględniały w przeważającej części zgłoszone przez nią roszczenia zwłaszcza w zakresie uwzględnienia faktu sprawowania przez nią opieki nad czwórką a nie jak przyjmowano dotychczas dwójką dzieci ponadto wszelkie udokumentowane przez nią okresy zatrudnienia w tym w (...) Zakładach (...), w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a., w Zakładach (...), (...) s.c. H. W., W. K. oraz podstawy wymiaru z uwzględnieniem wszystkich złożonych przez nią dokumentów. Wnioskodawczyni podnosiła nadto iż pominięto rzeczywiście osiągnane przez nią wynagrodzenie w tym akordowe w latach 1974,1975,1977 tj w zakładach (...) potem twierdziła przedkładając dokumentację osobową za okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a. iż pominięto wynagrodzenia akordowe za ten okres zatrudnienia jednakże nie przedstawiła żadnych dokumentów faktycznie potwierdzających osiągnane przez nią wynagrodzenie akordowe . Wnioskodawczyni faktycznie we wskazanym okresie pracowała na akord co potwierdza dokumentacja osobowa z firmy (...) (brak dokumentacji potwierdzającej pracę na akord w (...)) jednakże wobec braku jakichkolwiek dokumentów pozwalających wiarygodnie i precyzyjnie określić jego wysokość brak podstaw do uznania iż jej wynagrodzenie kształtowało się inaczej niż wynika to z przedstawionej dokumentacji placowej i zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu uwzględnionych przez ZUS co wymaga podkreślenia ostatecznie w całości do wyliczenia należnych jej świadczeń. Wnioskodawczyni nie udokumentowała też innych okresów zatrudnienia niż te przyjęte przez ZUS zwłaszcza okresu zatrudnienia (...) s.c. H. W., W. K. latach 1991-1992, co ostatecznie przyznała. Tym samym przeliczenie kapitału początkowego i należnych wnioskodawczyni świadczeń przez biegłego księgowego było całkowicie zbędne.

Jeszcze raz podnieść należy że przy braku konkretnych danych brak jest podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty wynagrodzenia za sporne okresy w sposób inny niż to uczynił ZUS. Nie można za miarodajny dowód na wysokość poszczególnych składników wynagrodzenia przyjmować jedynie twierdzeń wnioskodawczyni, na podstawie których nie da się ustalić wysokości jej wynagrodzenia w poszczególnym miesiącach spornych okresów zatrudnienia.

### **Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:**

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 173 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Dz.U. z 2021 r. poz. 423 t.j., dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Stosownie do art. 174 ust. 1 tejże ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Zgodnie z ust. 2, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z ust. 3 przywołanego artykułu, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Według ust. 3b w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2013 roku (w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 8 przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24% tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku, według wskazanego w nim wzoru.

Z kolei w myśl art. 15 ust. 1 powyższej ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Natomiast stosownie do brzmienia ust. 2a tego samego przepisu, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Z kolei na podstawie ust. 6 omawianego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Jak stanowi art. 15 ust. 4 w/w ustawy w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

1. oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
2. oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
3. oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz

4. mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%, jednakże przy ponownym przeliczeniu wysokości emerytury należy mieć na względzie, iż zgodnie z art. 111 ust. 2 ustawy uwzględnia się kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Z kolei ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a więc dla osób takich jak ubezpieczona B. S. określa przepis art. 24 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie natomiast do treści art. 25 ust 1 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Z kolei zgodnie z art. 26 ust 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W ust. 2 wskazano, że wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Przy czym w ust. 4 i 5 wskazano, że tablice trwania życia ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca Prezes Głównego Urzędu Statystycznego. Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

Z powyższych przepisów wynika jednoznacznie, że zasadą obowiązującą przy ustalaniu wysokości emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. jest zasada zdefiniowanej składki, zgodnie z którą wysokość świadczenia zależy z jednej strony od sumy składek emerytalnych jakie zostały zgromadzone na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS za okres poczynając od 1 stycznia 1999 r., zaś z drugiej od wysokości kapitału początkowego, tj. od kwoty ustalonej oddzielnie dla każdego ubezpieczonego według ustalonego przez ustawodawcę wzoru, odzwierciedlającej w przybliżeniu stan jego konta ubezpieczeniowego za okres do 31 grudnia 1998 r.

W rozpoznawanej sprawie wobec treści wydanych w toku postępowania decyzji z dnia 5.06.2020 r. i 8.06.2020 r., spór sprowadzał się do uwzględnienia faktycznych wysokości zarobków osiąganych przez wnioskodawczynię, w okresie zatrudnienia w (...) Zakładach (...), w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a., w Zakładach (...).

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać należy, że zgodnie z treścią §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz

uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Należy podkreślić, że Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy, co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonej.

W ocenie Sądu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie zachodziły podstawy do uwzględnienia przy ustalaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego i emerytury jakichkolwiek innych zarobków niż te które przyjął organ rentowy ostatecznie w decyzjach z dnia 5.06.2020 r., i 8.06.2020 r. Sąd zauważa iż w toku procesu wnioskodawczyni przedłożyła dodatkowo prócz dostępnych już zaświadczeń RP -7 karty wynagrodzeń i karty zasiłkowe z lat. 1974-1977 tj. za okres zatrudnienia w (...) Zakładach (...) jednakże w świetle przeprowadzonych na polecenie sądu hipotetycznych wyliczeń ZUS pozostają one bez wpływu na wysokość kapitału początkowego i tym samym wysokość emerytury. Wynikające z nich kwoty są zbieżne z kwotami wynikającymi z zaświadczenia RP-7 z 8.06.2004. i choć w 1976 r. w zaświadczeniu RP- 7 nie uwzględniono kwoty zasiłku macierzyńskiego przysługującego za okres 7.08.1976- 10.12.1976 łącznie kwota wynagrodzenia za 1976 r. wynosi 50917,38 zł różnica ta nie ma wpływu na wysokość kapitału początkowego nadal najkorzystniejszy pozostaje wskaźnik podstawy wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1980-1989 wynoszący 80,22 %. Tym samym wykazanie wskazanych zarobków w żaden sposób nie czyni treści odwołania w jakiegokolwiek części uzasadnionym.

W ocenie Sądu, w pozostałym zakresie tj co do faktycznie osiągniętych zarobków w tym w systemie akordowym (...) Zakładach (...), w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a., w Zakładach (...) niemożliwym jest też ustalenie wynagrodzenia rzeczywiście osiąganego przez wnioskodawczynię w sposób niewątpliwy w zakresie innym niż przyjął to ostatecznie organ rentowy (wskazane okresy zatrudnienia bezspornie zostały przyjęte przez ZUS przy ustaleniu

wysokości świadczeń). Jak już wcześniej wskazał Sąd, dowody zaoferowane w tym zakresie przez wnioskodawczynię przedłożona przez nią dokumentacja osoba i płacowa choć w istocie w przypadku zatrudnienia w (...) Zakładach (...) - następcą prawny (...) s.a., wskazuje na zatrudnienie w systemie wynagrodzenia akordowego pozostają bez wpływu na zmianę świadczenia, nie pozwalają bowiem na ustalenie zarobków faktycznie wypłacanych w wnioskodawczyni w stawce wyższej niż to wynikające z dostępnej dokumentacji płacowej i przedłożonych przez samą wnioskodawczynię zaświadczeń o zatrudnieniu wynagrodzeniu.

Wnioskodawczyni, na której zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodowy, nie udowodniła swojego roszczenia w tym zakresie. Stosownie bowiem do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest rzeczą sądu zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując, iż ujemne konsekwencje związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest bowiem wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Jak już podniesiono powyżej wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnych miarodajnych dowodów potwierdzających wysokość osiąganych przez niego faktycznie zarobków w zakresie innym niż przyjął ZUS z uwzględnieniem wszystkich dostępnych dokumentów. Twierdzenia wnioskodawczyni iż jej zarobki zostały w sposób nieuprawniony zaniżone pozostają gołosłownymi. Nie należy zaś tracić z pola widzenia, iż przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalenie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Tym samym tylko niewątpliwe dochody w udowodnionej wysokości, od których odprowadzono składki, mogą być uwzględnione do ustalania wysokości świadczeń emerytalno-rentowych. Wobec tego brak podstaw do ustalenia innego wymiaru należnych wnioskodawczyni świadczeń.

Reasumując, zarówno żądanie odwołującego uwzględnienia dodatkowo innych okresów zatrudnienia czy zarobków w zakresie szerszym niż określony zaskarżonymi decyzjami ZUS przy obliczeniu wartości kapitału początkowego jak i należnej wnioskodawczyni emerytury pozostaje nieudowodnione. W konsekwencji brak podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej jako bezzasadne.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu orzeczono zgodnie z wnioskiem uwzględniając zwrot z uwzględnieniem 150 % stawki minimalnej i stawki podatku VAT na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019 r. poz. 68).

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć

pełnomocnikowi wnioskodawczyni przez P.I. informując,

że termin do sporządzenia uzasadnienia był przedłużony.

J.L.